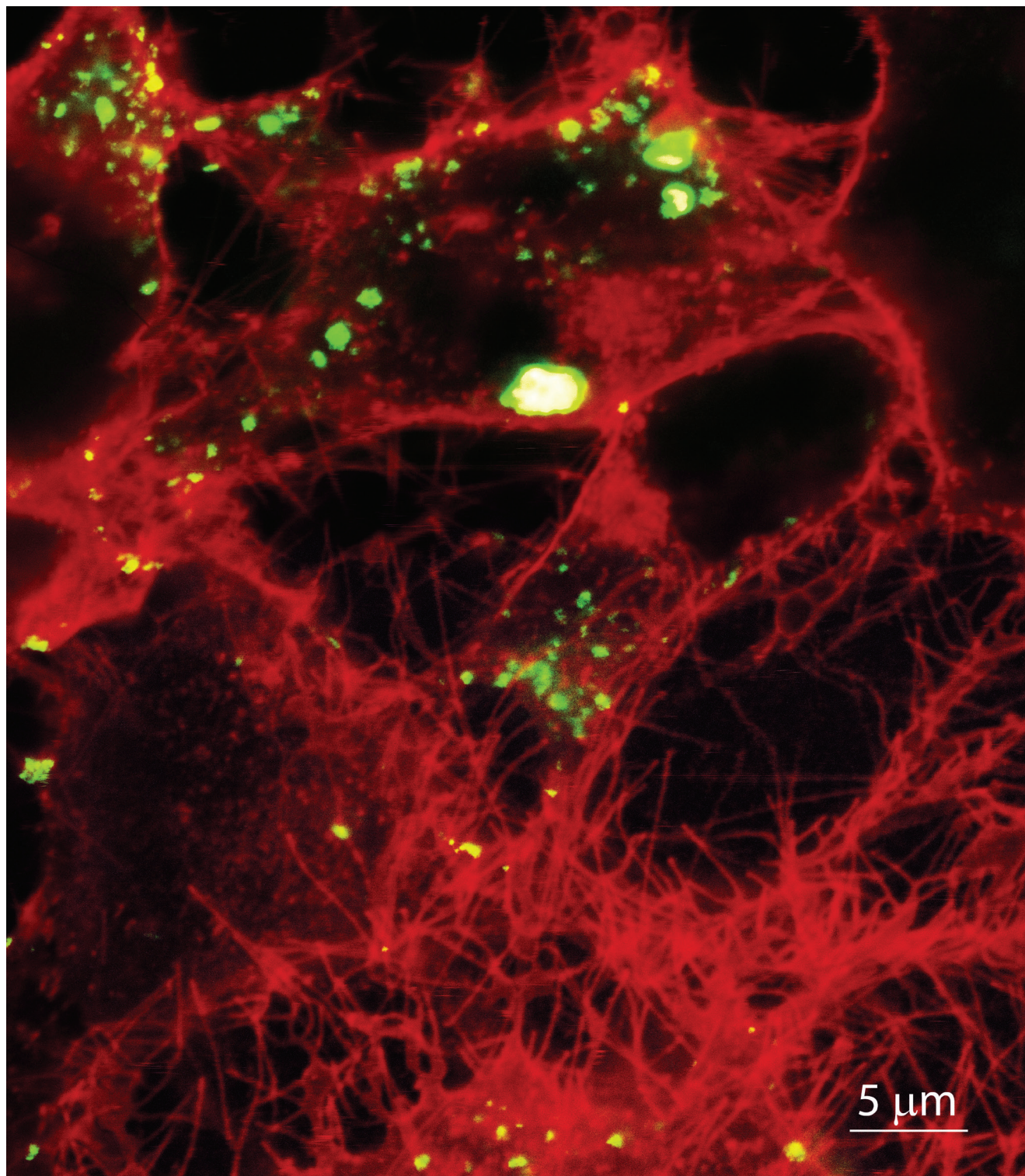
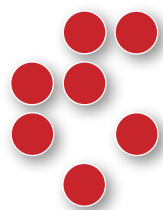

USPEŠNA UDELEŽBA ČLANOV KONZORCIJA KTT NA 16. MEDNARODNI RAZSTAVI INOVACIJ (ARCA)

Na 16. Mednarodni razstavi inovacij (ARCA), združeni s sejmom kmetijskih inovacij (AGRO ARCA) je v Zagrebu med 18. in 20. oktobrom 2018 na tekmovanju, kjer je sodelovalo 150 izumov iz kar 8 držav, ob podpori Centra za prenos tehnologij in inovacij v okviru projekta Konzorcij za prenos tehnologij iz JRO v gospodarstvo sodelovalo kar pet izumov omenjenega konzorcija, od katerih je bila večina nagrajenih, saj so njegovi člani prejeli tri srebrne in eno bronasto medaljo. Projekt delno financira Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR) ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije in katerega operacija se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020,

prednostne osi 1 Krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij. Med dobitniki nagrad so tudi **Marija Vukomanović, Srečo Davor Škapin** in **Danilo Suvorov** z Instituta »Jožef Stefan« za izum funkcionalnih hidroksiapatitov/zlatih kompozitov kot "zelenih" materialov z antibakterijsko aktivnostjo in postopek za njihovo pripravo in uporabo. Izum s področja nanotehnologije se lahko uporablja za vse antibakterijske izdelke, kjer se sicer srebro, ki ima določene toksične lastnosti, kar je pomanjkljivost, ki jo izum odpravlja.

Vsem nagrajencem iskreno čestitamo!

Nataša Požarnik, CTT

11. MEDNARODNA KONFERENCA O PRENOSU TEHNOLOGIJ IN NAGRADA ZA NAJBOLJŠE INOVACIJE IZ JAVNIH RAZISKOVALNIH ORGANIZACIJ V LETU 2018

Maja Ivanišin, mag. Robert Blatnik in Robert Premk, Center za prenos tehnologij in inovacij

Center za prenos tehnologij in inovacij na Institutu »Jožef Stefan« je med 8. in 12. oktobrom 2018 organiziral že **11. tradicionalno Mednarodno konferenco o prenosu tehnologij**. Cilj konference, ki je potekala v okviru multikonference **Information Society 2018**, je spodbuditi izmenjavo znanja med znanstveno sfero in gospodarstvom z namenom okrepitev sodelovanja in prenosa inovacij iz raziskovalnih laboratorijev v gospodarsko izkoriščanje.

Prve tri konferenčne dni, med 8. in 10. oktobrom 2018, so potekali že tradicionalni **sestanki R2B (Research-to-Business)**. Na teh sestankih se lahko predstavniki raziskovalnih organizacij in podjetij pogovorijo o morebitnih razvojnih rešitvah, invencijah in komercialno zanimivih tehnologijah. Tovrstni sestanki so izjemna priložnost za vzpostavitev prihodnjih raziskovalnih sodelovanj in poslovnih sinergij.

Letošnjih sestankov R2B se je v treh dneh udeležilo 43 udeležencev iz šestih držav (Slovenije, Italije, Belgije, Velike Britanije, Poljske in Združenih držav Amerike). Opravljenih pa je bilo 40 sestankov.

Udeleženci so bili z organizacijo dogodka izredno zadovoljni. Posebej so pohvalili številne možnosti sodelovanja med raziskovalnimi ustanovami in

gospodarstvom ter potrditev izkušenj, ki so lahko uporabne za evropske projekte, ali če povzamemo z besedami enega od udeležencev: *»Sestanki so bili zelo zanimivi, polni informacij, predvsem pa koristnih idej in možnosti za sodelovanje v prihodnosti.«*

Predstavnika nagrajencev s člani mednarodne ocenjevalne komisije (Foto: Mateja Drnovšek)

Četrty konferenčni dan so predavali priznani tuji strokovnjaki. Tako smo lahko prisluhnili predavanjem s področja prenosa tehnologij: dr. Jona Wulffa Petersena na temo *How to build up a technology platform at one – or a consortium of – university(ies)?* ter Brechta Vanlerberghena na temo *Key Enabling Technologies (KETs) as a basis for innovation*.

Sledilo je deseto tekmovanje za **nagrado za najboljšo inovacijo iz javnih raziskovalnih organizacij v letu 2018**.

Poudarek tekmovanja za najboljšo inovacijo JRO je bil na predstavitvi poslovnih predlogov pred ocenjevalno komisijo, ki so jo sestavljali investitorji in strokovnjaki s področja komercializacije tehnologij. Člani komisije so ocenili tržni potencial predstavljenih inovativnih tehnologij in tehnologije z najvišjim tržnim potencialom nadgradili z denarnimi nagradami. Tekmovanje je del naših prizadevanj za vzpostavitev učinkovitega podpornega okolja za podjetne raziskovalce, kar smo letos nadgradili z uspešno umestitvijo Instituta »Jožef Stefan« v skupino subjektov podpornega okolja za inovativnost, kar nam bo ob zagotovljenem financiranju omogočilo intenzivnejšo ciljno podporo podjetniškim skupinam v fazi preverjanja podjetniških idej in razvoja poslovnih modelov, ki temeljijo na rezultatih raziskovalno razvojnega dela IJS (stand-up) in v fazi zagona podjetij ter preboja na trg (start-up).

Za letošnjo nagrado se je potegovalo pet podjetnih raziskovalnih skupin. Člani mednarodne ocenjevalne komisije: dr. Jon Wulff Petersen, Brecht Vanlerberghe in mag. Primož Kunaver, so izbrali dve zmagovalni ekipi, ki sta prejeli enako denarno nagrado. Vsaka v višini 1 250 evrov.

Tako so zmagali člani skupine **Jani Bizjak, Anton Gradišek in Matjaž Gams** za njihovo tehnologijo pametne ure za starejše z angleškim naslovom: *The ultimate European Assistant for the Elderly*, in člani skupine **Damir Hamulič, Peter Rodič, Dolores Zimerl in Ingrid Milošev** za njihovo tehnologijo zaščitnih premazov za ladje z angleškim naslovom: *Anti-fouling and corrosion protection top-coat: »The future protection of the ships«*.

Člani mednarodne ocenjevalne komisije so svojo težko sprejeto odločitev utemeljili z naslednjimi besedami: *»Skupina s tehnologijo zaščitnih premazov za ladje ima odlično tehnološko rešitev in že nekatere dobre poskusne rezultate, po drugi strani pa so člani skupine s pametno uro za starejše že zelo blizu potencialno velikega trga.«* V imenu Centra za prenos tehnologij in inovacij obema nagrajenima skupinama 11. Mednarodne konference o prenosu tehnologij in inovacij čestitamo in vas vabimo, da se ponovno srečamo prihodnje leto.

Sklepni dan konference, petek 12. oktober 2018, je bil namenjen izobraževanju zaposlenih v Centru za prenos tehnologij in inovacij (CTT). Organizirana je bila celodnevna delavnica s področja filozofije in teorije prenosa ter komercializacije tehnologij, ki jo je vodil dr. Jon Wulff Petersen, strokovnjak iz TTO, ki je del priznanega svetovalnega podjetja s področja intelektualne lastnine, Plougmann Vingtoft (Danska).

Dr. Jon Wulff Petersen je zaposlenim na Centru za prenos tehnologij in inovacij na Institutu »Jožef Stefan« predstavil pomembne in zanimive informacije, vidike in izkušnje, s katerimi se srečujejo pri svojem delu, dotaknil pa se je tudi tematik, s katerimi se bodo srečali v nadaljevanju svojega delovanja v pisarni za prenos tehnologij in kako se soočiti z njimi. Poudarjene so bile teme prenosa, zavrtnitve in ovrednotenja tehnologij ter iskanja primernih načinov za komercializacijo in trženje tehnologije. Izobraževanje je bilo izvedeno v okviru projekta Konzorcij za prenos tehnologij iz JRO v gospodarstvo (KTT) (2017–2022), ki ga delno financira Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije ter se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, prednostne osi 1 Krepitev raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij.

Nagrajenci: Ingrid Milošev, Dolores Zimerl, Damir Hamulič, Peter Rodič, Jani Bizjak, Anton Gradišek, Matjaž Gams (Foto: Marjan Verč)

11. Mednarodna konferenca o prenosu tehnologij je bila izredno dobro sprejeta in obiskovalci so z veseljem pohvalili dobro organizacijo in prijaznost izvajalcev ter njihovo pripravljenost za pomoč.

laboratorijem prof. Christiana Eggelinga na Univerzi v Oxfordu (Velika Britanija). Kmalu nato smo tudi na IJS dobili podoben superločljivi fluorescenčni mikroskop STED, s katerim smo že nekaj mesecev po zagonu te edinstvene raziskovalne naprave pokazali razgradnjo membran živih celic pljučnega epitelijskega (LA-4) po izpostavitvi nanodelcem TiO_2 . Za dokaz vpletenosti nanodelcev je bil ključen prav laser za stimulirano emisijo fluorescence mikroskopa STED, ki je med vrstičnim osvetljevanjem vzorca z učinkom optične pincete premikal nanodelce skupaj z deli celičnih membran, kar je videti na mikroskopskih slikah kot ostre vodoravne črte (slika 1, v sredini). Vzorce teh poskusov smo nato poslali na University College Dublin (Irska), kjer so sodelavci z metodami proteomike analizirali sestavo ovoja nanodelcev ter potrdili povečano prisotnost sprožilcev koagulacijske kaskade – tkivni faktor F3 ter koagulacijski faktor F10.

Z omenjeno raziskovalno skupino sodelujemo v okviru evropskega projekta H2020 SmartNanoTox, katerega glavni namen je prav odkrivanje mehanizmov in molekularskih poti, po katerih različni nanodelci vplivajo na naše zdravje. Predstavljena pot od poškodbe membran pljučnih celic do sproženja procesa strjevanja krvi je nedvomno med pomembnejšimi tovrstnimi izsledki, saj ponujajo razlago znane povezave med izpostavljenostjo vdihanim nanodelcem iz onesnaženega zraka ter srčno-žilnimi obolenji. Razumevanje mehanizmov z nanodelci povezanih zdravstvenih zapletov je namreč nujno potrebno izhodišče za razvoj učinkovitejše diagnostike in zdravljenja, predvsem pa tudi zanesljivih preventivnih in regulativnih ukrepov, denimo vzpostavitev

relevantnih postopkov preizkušanja nanodelcev pred njihovo množično uporabo. Zato lahko pričakujemo, da bo delo vzbudilo zanimanje širše raziskovalne skupnosti in pospešilo prizadevanja za varno uporabo izjemnih tehnologij, ki jih nanodelci omogočajo.

Viri:

1. Brook, R. D.; Franklin, B.; Cascio, W.; Hong, Y.; Howard, G.; Lipsett, M.; Luepker, R.; Mittleman, M.; Samet, J.; Smith, S.C.; et al. Air pollution and cardiovascular disease: a statement for healthcare professionals from the Expert Panel on Population and Prevention Science of the American Heart Association. *Circulation*, 109 (2004), 2655–2671, doi:10.1161/01.CIR.0000128587.30041.C8
2. Urbančič, I.; Garvas, M.; Kokot, B.; Majaron, H.; Umek, P.; Cassidy, H.; Škarabot, M.; Schneider, F.; Galiani, S.; Arsov, Z.; et al. Nanoparticles Can Wrap Epithelial Cell Membranes and Relocate Them Across the Epithelial Cell Layer. *Nano Lett.*, 18 (2018), 5294–5305, doi:10.1021/acs.nanolett.8b02291
3. Arsov, Z.; Urbančič, I.; Garvas, M.; Biglino, D.; Ljubetič, A.; Koklič, T.; Štrancar, J. Fluorescence microspectroscopy as a tool to study mechanism of nanoparticles delivery into living cancer cells. *Biomed. Opt. Express*, 2 (2011), 2083–2095, doi:10.1364/BOE.2.002083
4. Urbančič, I.; Arsov, Z.; Ljubetič, A.; Biglino, D.; Štrancar, J. Bleaching-corrected fluorescence microspectroscopy with nanometer peak position resolution. *Opt. Express*, 21 (2013), 25291–25306, doi:10.1364/OE.21.025291

PROJEKTI

PRVI IZBRAN PROJEKT ZA FINANCIRANJE V OKVIRU KET4CLEANPRODUCTION

Tomaž Justin in Robert Premk, Center za prenos tehnologij in inovacij

Veseli nas, da lahko sporočimo, da smo v Centru za prenos tehnologij in inovacij sooblikovali pilotno shemo Evropske komisije KET4CleanProduction. V okviru te je bil kot prvi izbran za financiranje projekt, namenjen izvedbi razvojnih storitev IJS in tuje raziskovalne institucije za slovensko podjetje.

V okviru EU konzorcija KET4CleanProduction smo kolegi CTT skupaj s partnerji oblikovali in objavili pilotni EU-razpis za »microgrants«: projekte do

50 000 evrov za financiranje storitev, ki jih proizvodno podjetje (SME) naroči dvema raziskovalnima institucijama.

Tako smo v CTT pripomogli k uspešnemu povezovanju slovenskega proizvodnega podjetja z raziskovalnima skupinama na IJS in v tujini – v pridobljeni projekt za izboljšanje proizvodne tehnologije. IJS je s partnerskim tehnološkim centrom iz tujine končni prejemnik sredstev.

V okviru vodenja omenjenega razpisa za »micro-grants« na CTT zbiramo potencialno zanimiva

tehnološka povpraševanja evropskih podjetij, ki jih posredujemo ustreznim raziskovalcem za kandidacijo na omenjeni razpis. Pogoji so, da je sodelujoči partner poleg raziskovalcev tudi podjetje – SME s proizvodno dejavnostjo, ki želi izboljšati proizvodni proces.

Vabimo vas, da skupaj poiščemo priložnosti za sodelovanje.

MINULI DOGODKI

NA EVROPSKI NOČI RAZISKOVALCEV NA INSTITUTU »JOŽEF STEFAN« PREDSTAVILI RAZISKOVALNO DELO V SOJU BAKEL IN SVEČ

mag. Maja Ivanišin in Tomaž Lutman, Center za prenos tehnologij in inovacij

Konzorcij partnerjev Ustanova Hiša eksperimentov, Institut »Jožef Stefan«, Kemijski inštitut in Tehniški muzej Slovenije je sooblikoval projekt **»Noč ima svojo moč«**. V okviru projekta je Center za prenos tehnologij in inovacij na Institutu »Jožef Stefan« organiziral in sodeloval pri aktivnostih v okviru vseevropske akcije **Evropska noč raziskovalcev v petek, 28. septembra 2018**. Na noč raziskovalcev se po Evropi široko odprejo vrata organizacij, ki se ukvarjajo z znanostjo in raziskovanjem, da bi predstavile poklic in življenje znanstvenika širši javnosti.

Glavna slovesnost odprtja Evropske noči raziskovalcev **»Noč ima svojo moč«** je bila na Prešernovem trgu s slavnostnimi govori predstavnikov ustanov partnerjev in z govorom gospoda Zorana Stančiča, vodje Predstavnštva Evropske komisije v Sloveniji. Dogaňanje se je v starem mestnem jedru nadaljevalo do večernih ur. Predstavitve so imeli tudi raziskovalci Instituta »Jožef Stefan«. Tako je dr. Melita Tramšek z Odseka za anorgansko kemijo in tehnologijo v sodelovanju s Tomažem Lutmanom s Centra za prenos tehnologij in inovacij izvedla **delavnico in predstavitev raziskovalnega dela** Instituta »Jožef Stefan« zbranimu občinstvu. V Evropskem kotičku pa sta svoje delo in koristi za družbo predstavili javnosti in drugim nastopajočim tudi štipendistki sklada Marie Skłodowska - Curie (MSCA) Margarita Antonious in dr. Nerea Sebastián, katerih gostujoča ustanova je Institut »Jožef Stefan«.

Sodelavci Instituta »Jožef Stefan«, Centra za prenos tehnologij in inovacij, smo se že dopoldan podali na pot po Sloveniji z namenom ozaveščanja o raziskovanju in inovacijah ter družbenih in gospodarskih koristih ter kariernih možnostih, ki jih slednja lahko da prav vsakemu od nas. Organizirali smo

raziskovalne dneve v osnovnih in srednjih šolah ter predavanja in delavnice v domovih za upoko-jence. S tem smo predstavili možnosti uporabe znanosti in raziskovanja v vseh življenjskih obdobjih in pod motom »Znanje je čudovito« prikazali, kako je lahko vsak od nas raziskovalec.

Obiskali smo osnovno šolo Antona Globočnika Postojna, Šolski center Celje in Tehniški šolski center Maribor. Osnovnošolcem in dijakom smo, tudi z njihovo pomočjo, predstavili osnove znanstvenoraziskovalnega dela s kemijskim preizkusom vitamina C in pojasnili osnove podjetništva s poudarkom na pomenu trženja znanja in idej. Predavali smo o intelektualni lastnini ter razpravljali o sodobnem podjetništvu in stanju na trgu. S tem smo spodbujali zanimanje mladih za naravoslovne poklice in zanimanje za raziskave ter njihovo uporabo v vsakdanjem življenju.

V popoldanskih urah smo pot nadaljevali še v domove za ostarele in obiskali Dom upoko-jencev Ljubljana Vič-Rudnik, enoto Bokalce, in Dom upoko-jencev

Ptuj, enoto Kidričevo. Dom upokojencev Podbrdo, enoto Tolmin, pa smo obiskali že na predvečer Evropske noči raziskovalcev, v četrtek, 27. septembra 2018. Sporočilo obiskov domov za starejše je bilo, da se učimo, izobražujemo in raziskujemo vse življenje in da starejši s svojo modrostjo in življenjskimi izkušnjami prispevajo dodano vrednost k razvoju naše družbe. Tako pravijo, da moramo vedoželjnost ohraniti celo življenje, da nadgrajujemo naše poznanje in ozavestimo svet okoli nas in da ne zamremo.

V večernih urah smo v sodelovanju z **raziskovalnimi odseki** organizirali **Večer odprtih vrat** na Institutu »Jožef Stefan«. Na pobudo za promocijo znanosti in raziskovanja smo odprli vrata naše največje razisko-

valne ustanove in zainteresirani javnosti predstavili različne vidike raziskovalnega dela. Tako so si v petek zvečer obiskovalci v soju bakel in sveč lahko ogledali dosežke in laboratorije številnih raziskovalnih odsekov, dokumentarne filme o raziskovalnem delu, atraktivne in poučne predstavitve eksperimentov ter se pogovarjali z domačimi in tujimi raziskovalci.

Obiskalo nas je veliko ljudi, predvsem **družin**. Obiskovalci so bili najbolj zadovoljni z možnostjo, da so si lahko ogledali svet za zidovi Instituta, ki jim sicer ni dostopen – še posebej ne v tako romantičnem razpoloženju. Pohvalili so tudi praktične prikaze, kjer so lahko sami sodelovali in imeli priložnost, da so lahko raziskovalcem zastavljali vprašanja.

Tako smo na Centru za prenos tehnologij in inovacij ponosni, da smo tako uspešno prikazali koristi, ki jih imajo raziskave za mlajše in starejše generacije in da smo prikazali, kako je vsak od nas lahko raziskovalec. Saj je učenje, zanimanje, razmišljanje in čudenje – raziskovanje – del procesa vseživljenjskega učenja.

Vabimo vas, da se nam pridružite tudi na naslednji Evropski noči raziskovalcev, v petek, 27. septembra 2019, ko si bomo ponovno dali duška svoji radovednosti.

SREČANJE SEKTORSKIH SKUPIN BIOCHEMTECH IN ICT INDUSTRY & SERVICES, ENTERPRISE EUROPE NETWORK

Tekst in foto: Levin Pal, Robert Blatnik, Tomaž Lutman in Matej Mrak, CTT

Sodelavci Centra za prenos tehnologij in inovacij (CTT) na Institutu »Jožef Stefan« (IJS) smo 9. in 10. oktobra 2018 organizirali sestanek dveh sektorskih skupin mreže Enterprise Europe Network (EEN), največje tehnološko-podjetniške mreže, v kateri se povezujemo z več kot štiri tisoč organizacijami v Evropi in širše v podporne storitve za podjetja in raziskovalce. Srečanje sektorske skupine »BioChemTech«, specializirane za trženje tehnologij s področja biotehnologije in kemije ter sektorske skupine »ICT Industry & Services«, specializirane za trženje informacijsko komunikacijskih tehnologij, je potekalo v prostorih CIP - Centra inovativnega podjetništva NLB, Ljubljana.

Člani EEN so specializirani za trženje tehnoloških in poslovnih ponudb ter povpraševanj in iskanje raziskovalno-razvojnih priložnosti tako za podjetja

kot za javne raziskovalne organizacije. V okviru projekta EEN pa je aktivnih tudi 17 sektorskih skupin, od katerih vsaka specifično obdeluje določena

Dvostranski sestanki (SG2SG »brokerage event«) za boljše mreženje članov sektorskih skupin »BioChemTech« in »ICT Industries & services«

področja (gospodarske sektorje), npr. biotehnologijo, informatiko, materiale, okolje, agronomijo, kreativne industrije itd. Vsaka sektorska skupina združuje člane z različnih evropskih držav, ki se specializirano ukvarjajo s trženjem tehnologij posameznega sektorja.

V Ljubljani smo gostili člane sektorskih skupin »BioChemTech« in »ICT Industry & Services«, ki imata 25 oz. 50 članov. Organizacijo sestanka obeh sektorskih skupin sta s pomočjo sodelavcev CTT izvedla dr. Levin Pal, član in podpredsednik sektorske skupine »BioChemTech«, in mag. Robert Blatnik, član sektorske skupine »ICT Industries & services«. V prvem dnevu sta po uvodnem nagovoru Gregorja Sakoviča, vodje Centra inovativnega podjetništva, in mag. Roberta Blatnika s Centra za prenos tehnologij in inovacij na IJS, potekala ločena sestanka članov posameznih sektorskih skupin. Za intenzivno mreženje med člani obeh sektorskih skupin je CTT organiziral dvostranske sestanke (SG2SG »brokerage event«), katerih namen je bil predvsem identificirati teme za nadaljnje sodelovanje. Prednost srečanja dveh sektorskih skupin je prav v tem, da pride do izmenjave izkušenj in novih povezav med dvema področjema. ICT-skupina je 9. oktobra tudi obiskala izbrane raziskovalne odseke IJS. Člani sektorske skupine so si s precejšnjo mero zanimanja ogledali Odsek za avtomatiko, biokibernetiko in robotiko, Odsek za sisteme in vodenje in Odsek za inteligentne sisteme.

Drugi dan sta imeli sektorski skupini združeno srečanje z izmenjavo izkušenj med člani sektorskih skupin, ki sta jih dopolnili predstavitvi predstavnikov Evropske komisije in agencije EASME. Gospa Robayna Alfonso Idaira je predstavila priporočila agencije EASME za delovanje sektorskih skupin in rezultate mreže EEN. Gospod Eoghan O'Neill iz Evropske komisije je predstavil Innovation Radar, ki je nova platforma za izmenjavo informacij o evropskih inovacijah. Predstavljene so bile možnosti za

nadaljnji razvoj inovacijskega okolja v Evropi in širše ter orodja, ki ga omogočajo in uporabo spodbujajo. Drugi dan so avtorji novih inovativnih tehnologij

Razstavljeni keramični materiali Odseka za nanostrukturne materiale IJS in izumitelj Jure Franko s svojim izumom – zložljiva smučka

iz raziskovalnih organizacij v kratkih petminutnih predstavitvah opisali svoje inovacije in načrte za nadaljnji razvoj, kjer potrebujejo pomoč mreže EEN. V obeh dnevih so bili na ogled napredni keramični materiali z aplikacijami v medicini z Odseka za nanostrukturne materiale IJS in zložljiva smučka izumitelja Jureta Franka.

Srečanje sektorskih skupin smo ob precejšnji konkurenci za organizacijo tovrstnih srečanj v drugih partnerskih državah mreže EEN organizirali z namenom promocije IJS, slovenske znanosti in gospodarstva ter vzpostavljanja novih povezav z mednarodnimi partnerji. Glede na številne pozitivne povratne informacije in pohvale članov sektorskih skupin in predstavnikov EC, ki so kot govorniki sodelovali v programu, za odlično organizacijo dogodka in navdušenje nad IJS in Slovenijo nasploh, se veselimo novih zaznanih priložnosti za mednarodna sodelovanja z organizacijami, ki jih zastopajo člani sektorskih skupin v svojih državah.

JIH POZNAME

ANA ŠTĚRBA - BÖHM

V tokratni številki bomo iz poznega srednjega veka ponovno skočili na prelom devetnajstega in dvajsetega stoletja in spoznali Ano Štěrba - Böhm, rojeno Jenko, ki je bila med prvimi ženskami z doktoratom pri nas, po trenutnih podatkih tudi prva Slovenka z doktoratom iz kemije. A najprej si pogloblje oglejmo situacijo z izobraževanjem žensk pri nas v tistem času.

Dostop do višje izobrazbe je bil ženskam v avstro-ogrski monarhiji dolgo časa bolj ali manj onemogočen. Dekleta se niso smela vpisati v gimnazijo in šele od leta 1871 so po osnovni šoli lahko nadaljevala izobraževanje na učiteljski šoli. Leta 1872 je bilo z odlokom ministrstva dekletom omogočeno opravljanje maturitetnega izpita na fantovskih gimnazijah. Na izpit so se dekleta lahko pripravljala tudi na zasebnih šolah ali doma, maturo pa so opravljale kot t. i.